

РАСПОРЯЖЕНИЕ

2025 ел, 1 ноябрь

г.Казань

БОЕРЫК

№ 6-2448

Халыкара инвалидлар көнен эзерләү һәм үткәрү эшен оештыру, жәмәгатьчелек игътибарын инвалидлар проблемаларына жәлеп итү, аларга ярдәм һәм булышлык күрсәтү максатларында:

1. 2025 елның 1 декабреннән 10 декабренә кадәр Татарстан Республикасында, Кулланучылар хокукларын саклау һәм кеше иминлеген яклау өлкәсендә күзәтчелек итү федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы (Татарстан) буенча идарәсе (алга таба – Россия кулланучылар күзәтчелегенең Татарстан Республикасы буенча идарәсе) тәкъдимнәрен үтәп, Халыкара инвалидлар көненә багышланган чаралар үткәрергә.

2. Республика башкарма хакимият органнарына:

2025 елның 10 ноябренә кадәр Халыкара инвалидлар көненә багышланган чаралар планын (алга таба – план) эшләргә, расларга һәм аның үтәлешен тәмин итәргә;

Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгына түбәндәгеләрне жибәрергә:

2025 елның 10 ноябренә кадәр расланган планы;

2025 елның 15 декабренә кадәр – планы тормышка ашыру турында йомгаклау мәгълүматын.

3. Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгына, Татарстан Республикасы Дәүләт идарәсен цифрлы нигездә үстерү, мәгълүмат технологияләре һәм элемент министрлыгына, Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгына, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгына, Татарстан Республикасы Спорт министрлыгына, Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре министрлыгына, Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгына, Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалыгы министрлыгына 2025 елның 10 ноябренә кадәр «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль законны һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының әлеге федераль законны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән, инвалидларга, инвалид балалары булган гаиләләргә социаль ярдәм күрсәтү чараларын күздә тоткан карарларын тормышка ашыру барышу турында Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгына мәгълүмат бирү характерындагы аналитик материаллар жибәрергә.

4. Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгына түбәндәгеләрне тәэмин итәргә:

мәдәният учреждениеләре тарафыннан «Бөтенроссия инвалидлар жәмгыяте» Татарстан республика оешмасы» – «Татарстан Республикасы Инвалидлар жәмгыяте» ижтимагый оешмасына, «Хезмәт Кызыл Байрагы ордены Бөтенроссия сукурлар жәмгыяте» гомумроссия инвалидлар ижтимагый оешмасының Татарстан төбәк оешмасына, «Менталь һәм башка бозылышлары, үз мәнфәгатьләрен яклауга мохтаж булган инвалид балалар һәм 18 яшьтән зуррак инвалидлар ана-аналарының бөтенроссия оешмасы (ВОРДИ)» гомумроссия ижтимагый оешмасының Татарстан Республикасы буенча төбәк бүлегенә һәм Татарстан Республикасының башка инвалидлар ижтимагый берләшмәләренә Халыкара инвалидлар көне уңаеннан Татарстан Республикасының театр-тамаша учреждениеләренә бару өчен чакыру билетлары бирүне;

мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләрендә, Россия кулланучылар күзәтчелегенә Татарстан Республикасы буенча идарәсе тәкъдимнәрен үтәп, Халыкара инвалидлар көненә багышланган «Игелеклелек сәнгате» социомәдәни инклюзив акциясе үткөрүне.

5. Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгына инвалид гражданнарга, шул исәптән социаль хезмәт күрсәтүнең стационар (ярымстационар) оешмаларында бушлай юридик ярдәм күрсәтү эшен оештырырга.

6. Татарстан Республикасы Спорт министрлыгына, Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгына, Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре министрлыгына, Татарстан Республикасының Туристлык буенча дәүләт комитетына Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре катнашында түбәндәгеләрне тәэмин итәргә:

Россия кулланучылар күзәтчелегенә Татарстан Республикасы буенча идарәсе тәкъдимнәрен үтәп, инвалид булган гражданнарга мәдәни, спорт, ял итү һәм туристлык объектларыннан файдалану мөмкинлеген;

инвалидлар ижтимагый оешмалары белән берлектә, социаль туризмны үстерү кысаларында тарихи-мәдәни мирас объектларына, спорт, ял итү объектларына экскурсияләр оештыруны.

7. Татарстан Республикасы Спорт министрлыгына, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренә жирле үзидарә органнары, яшьләр ижтимагый оешмалары, инвалидлар ижтимагый оешмалары белән берлектә:

адаптив физик культураны һәм адаптив спортны үстерү өчен шартлар тудыруны тәэмин итәргә;

Россия кулланучылар күзәтчелегенә Татарстан Республикасы буенча идарәсе тәкъдимнәрен үтәп, инвалидлар булган гражданнар катнашында физкультура чаралары һәм спорт чаралары үткөрүне оештырырга.

8. Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре министрлыгына инвалидлыгы булган яшьләргә һәрьяклап үстерү һәм аның потенциалын реализацияләү, яшьләр үзәкләре, яшүсмерләр клублары базасында ял итү инклюзив чаралары уздыру өчен шартлар тудыруны, шулай ук, Россия кулланучылар күзәтчелегенә Татарстан Республикасы буенча идарәсе тәкъдимнәрен үтәп, инвалидлыгы булган яшьләргә социаль ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар үткөрүне, аны яшьләргә актуаль мәсьәләләрен хәл итүгә жәлеп

итүне һәм позитив гражданлык позициясен формалаштыруны тәэмин итәргә.

9. Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгына:

2025 елның 21 ноябрена кадәр Халыкара инвалидлар көненә багышланган республика чаралар планын расларга һәм аны Татарстан Республикасының Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының рәсми сайтында урнаштырырга;

Татарстан Республикасында инвалидларның социаль-икътисадый хәле һәм аларга дүүләт ярдәме чаралары турында мәгълүмати-аналитик материал әзерләүне тәэмин итәргә;

Татарстан Республикасында Халыкара инвалидлар көненә багышланган чараларны әзерләгәндә һәм үткәргәндә республика башкарма хакимият органнарының үзара хезмәттәшлеген оештырырга;

2025 елның 22 декабренә кадәр республика башкарма хакимият органнарының, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрендәге жирле үзидарә органнарының Халыкара инвалидлар көненә багышланган чаралар планын гамәлгә ашыру турындагы мәгълүматы тупланмасын Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына жиберүне.

10. Республика «Татмедиа» матбугат һәм массакүләм коммуникацияләр агентлыгына Халыкара инвалидлар көненә багышланган чараларны массакүләм мәгълүмат чараларында яктыртуны тәэмин итәргә.

11. Түбәндәгеләрне тәкъдим итәргә:

Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминият фондының Татарстан Республикасы буенча бүлегенә 2025 елның 10 ноябрена кадәр инвалидларны, шул исәптән социаль хезмәт күрсәтүнең стационар оешмаларында яшәүче инвалидларны тернәкләндерүнең техник чаралары һәм шифаханә-курорт дәвалануына юлламалар белән тәэмин итү өлешендә «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябренадә 181-ФЗ номерлы Федераль законны, «Житештерүдә һәм һөнәри авыруларда бәхетсезлек очракларыннан мәжбүри социаль иминләштерү турында» 1998 елның 24 июлендәге 125-ФЗ номерлы Федераль законны, «Дүүләт социаль ярдәме турында» 1999 елның 17 июлендәге 178-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру барышы хакында мәгълүмати-аналитик белешмә кәгазен Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгына жиберүне;

Россия Федерациясе Хезмәт һәм социаль яклау министрлыгының «Татарстан Республикасы буенча Медик-социаль экспертиза баш бюросы» федераль казна учреждениесенә Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгына инвалидларны, инвалид балаларны, шул исәптән стационар социаль хезмәт күрсәтү оешмаларында яшәүчеләрне тернәкләндерү яки абилитацияләү буенча индивидуаль программаларны тормышка ашыру турында Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгына мәгълүмат бирү характерындагы аналитик белешмә кәгазен жиберүне;

Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасына социаль инклюзияне пропагандалау, жәмәгатьчелекнең инвалид гражданнырга карата хөрмәт белән

каравын, төрле өлкэләрдә кеше һәм гражданның барлык гарантияләнгән хокукларын һәм ирекләрен башкалар белән бер тигез тану, тормышка һәм гамәлгә ашыру максатларында төп эшчәнлегә инвалид гражданнарга һәм гаиләләргә ярдәм күрсәтүгә юнәлдерелгән коммерциягә карамаган оешмалар житәкчеләренә аларның Халыкара инвалидлар көненә багышланган чаралар оештыруы һәм үткәрүе турында мәгълүмат житкәрүне;

«Ватанны саклаучылар» махсус хәрби операциядә катнашучылар ярдәм буенча дәүләт фондының Татарстан Республикасы буенча филиалына хәрби хезмәттән азат ителгән махсус хәрби операциядә катнашучылар арасынан инвалид булган гражданнарга бушлай юридик ярдәм күрсәтү эшен оештыруны;

Татарстан Республикасының Предприятиеләр һәм сәнәгатьчеләр ассоциациясенә, Татарстан Республикасының Һөнәр берлекләре федерациясенә, Татарстан Республикасының Сәүдә-сәнәгать палатасына, хәйрия фондларына, барлык милек рәвешләрендәге оешмаларга Халыкара инвалидлар көненә багышланган чаралар эзерләүдә һәм үткәрүдә катнашуны;

Татарстан Республикасының сәүдә предприятиеләренә товарларны махсулаштырып сатуны, инвалид гражданнарга һәм аларның гаилә әгъзаларына ташламалы бәяләргә куллану хезмәтләре күрсәтүне оештыруны.

12. Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренәң жирле үзидарә органнарына түбәндәгеләрне тәкъдим итәргә:

2025 елның 10 ноябрәңә кадәр Халыкара инвалидлар көненә багышланган чараларның расланган планын Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгына жибәрүне һәм аны рәсми сайтта урнаштыруны;

2025 елның 15 декабрәңә кадәр Халыкара инвалидлар көненә багышланган чаралар планын тормышка ашыру турында йомгаклау мәгълүматын, шулай ук инвалидлар өчен объектларга керү һәм хезмәт күрсәтүләрдән файдалану мөмкинлегә күрсәткечләрен арттыру буенча муниципаль «юл карталарын» тормышка ашыру нәтижәләре турында Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгына мәгълүмат жибәрүне;

Халыкара инвалидлар көненә багышланган чараларны, Россия кулланучылар күзәтчелегенәң Татарстан Республикасы буенча идарәсе тәкъдимнәрен үтәп, тормышта авыр хәлдә калган ялгыз инвалидларга, инвалид балаларны һәм инвалидларны караучы гаиләләргә аерым игътибар биреп, инвалид булган гражданнарга социаль-көнкүреш, медицина-социаль, психологик һәм башка ярдәм күрсәтү максаты белән социаль әһәмиятле акция буларак үткәрүне;

инвалид булган гражданнарны жәмәгать структураларына да һәм муниципаль берәмлекләренә үстерү процессларына да кертү мәсьәләләренә аерым игътибар бирүне;

инвалидлар ижтимагый оешмалары белән үзара хезмәттәшлек итеп, барлык милек рәвешләрендәге оешмаларны, ихтыяри катнашучы затларны инвалидларга ярдәм күрсәтүгә юнәлдерелгән хәйрия чараларын һәм акцияләрен эзерләүдә һәм үткәрүдә катнашуга жәлеп итүне;

инвалид булган гражданнарны эшкә урнаштыру максаты белән махсулаштырылган вакансияләр ярминкәләрен үткәрүне оештыруда Татарстан

Республикасының халыкны эш белән тээмин итү хезмәте дәүләт учреждениеләренә ярдәм күрсәтүне;

Россия кулланучылар күзәтчелегенә Татарстан Республикасы буенча идарәсе тәкъдимнәрен үтәп, муниципаль берәмлекләр территориясендәге оешмалар, предприятиеләр тарафыннан әлеге оешмаларның, предприятиеләренә хезмәткәrlәре булган (әлек булган) инвалидларга, шулай ук гаиләләрендә инвалидлар яшәгән, инвалид балалар тәрбияләнгән торган хезмәткәrlәренә адреслы ярдәм күрсәтүне тээмин итүне;

республика, шәһәр, район инвалидлар оешмалары белән берлектә, ялгыз яшәүче инвалидларның, инвалид балалар һәм инвалидлар карауны гамәлгә ашыручы гаиләләренә матди-көн күреш хәлен тикшерүне, алга таба аларга адреслы ярдәм күрсәтүне оештыруны; кирәк булуга карап, Татарстан Республикасының муниципаль районнары һәм шәһәр округлары территориясендә урнашкан сәнәгать һәм сәүдә предприятиеләре житәкчеләре белән инвалидларны шефлык итүне оештыру буенча чаралар күрүне;

инвалидлары, инвалид балалары булган, торак шартларын яхшыртуга мохтаж һәм исәптә торган гаиләләренә, сәламәтлекләрен һәм башка игътибарга лаек хәлләренә исәпкә алып, торак белән тээмин итү мәсьәләләрен хәл итүгә игътибарны көчәйтүне.

13. Бу боерыкның 2 – 10 пунктларында күрсәтелгән, Халыкара инвалидлар көненә багышланган чараларны оештыру һәм үткәрү чыгымнарын финанслау 2021 елга Татарстан Республикасы бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты акчасы белән тиешле баш эш итүчеләре буенча каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә гамәлгә ашырыла дип билгеләргә.

14. Бу боерыкның үтәлешен тикшерүдә тотуны Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тээмин итү һәм социаль яклау министрлыгына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин